ՀԱՆՈՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ
ՈՐՈՇՈՒՄԸ

2023 ԹՎԱԿԱՆԻ ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ 5-ԻՆ ԹՈՒՆԻՍՈՒՄ ՍՏՈՐԱԳՐՎԱԾ «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԹՈՒՆԻՍԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԵՎ ԴԻՎԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՆՁՆԱԳԻՐ ՈՒՆԵՑՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ՀԱՄԱՐ ՎԻԶԱՅԻ ՊԱՀԱՆՋԻ ՎԵՐԱՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳՐՈՎ ԱՄՐԱԳՐՎԱԾ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ՝ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԸ ՈՐՈՇԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԳՈՐԾՈՎ

Քաղ. Երևան 4 հունիսի 2024 թ.

Սահմանադրական դատարանը՝ կազմով. Ա. Դիլանյանի (նախագահող), Վ. Գրիգորյանի, Հ. Թովմասյանի, Դ. Խաչատուրյանի, Ե. Խունդկարյանի, Հ. Հովակիմյանի, Է. Շաթիրյանի, Ս. Սաֆարյանի, Ա. Վաղարշյանի,

մասնակցությամբ (գրավոր ընթացակարգի շրջանակներում)՝

Կառավարության ներկայացուցիչ՝ Արտաքին գործերի նախարարի տեղակալ Վ. Կոստանյանի,

համաձայն Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետի, 169-րդ հոդվածի 3-րդ մասի, «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 23, 40 և 74-րդ հոդվածների,

դռնբաց նիստում գրավոր ընթացակարգով քննեց «2023 թվականի դեկտեմբերի 5-ին Թունիսում ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության և Թունիսի Հանրապետության Կառավարության միջև դիվանագիտական անձնագիր ունեցող անձանց համար վիզայի պահանջի վերացման մասին» համաձայնագրով ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցը որոշելու վերաբերյալ» գործը:

Կառավարությունն իր՝ 2024 թվականի 12 ապրիլի N 484-Ա որոշմամբ հավանություն է տվել «2023 թվականի դեկտեմբերի 5-ին Թունիսում ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության և Թունիսի Հանրապետության Կառավարության միջև դիվանագիտական անձնագիր ունեցող անձանց համար վիզայի պահանջի վերացման մասին» համաձայնագիրը վավերացնելու մասին» օրենքի նախագծի վերաբերյալ Կառավարության օրենսդրական նախաձեռնությանը և որոշել է նշված համաձայնագրով ամրագրված պարտավորությունների՝ Սահմանադրությանը համապատասխանության հարցով դիմել Սահմանադրական դատարան:

Գործի քննության առիթը Կառավարության՝ 2024 թվականի ապրիլի 15-ին Սահմանադրական դատարան մուտքագրված դիմումն է:

Ուսումնասիրելով վերոնշյալ համաձայնագիրը, սույն գործով Կառավարության ներկայացուցչի գրավոր բացատրությունը և գործում առկա մյուս փաստաթղթերը՝ Սահմանադրական դատարանը **Պ Ա Ր Զ Ե Ց.**

1. Քննության առարկա համաձայնագիրը (այսուհետ՝ Համաձայնագիր) ստորագրվել է 2023 թվականի դեկտեմբերի 5-ին: Այն նպատակ է հետապնդում դյուրացնել երկու պետությունների՝ դիվանագիտական անձնագիր ունեցող անձանց ուղևորությունների ընթացակարգերը:

Համաձայնագիրը կազմված է նախաբանից և 9 հոդվածից:

Համաձայնագրի 7-րդ հոդվածի համաձայն՝ «Կողմերի միջև Համաձայնագրի կատարման վերաբերյալ ցանկացած վեճ լուծվում է դիվանագիտական ուղիներով՝ բարեկամական կարգավորման միջոցով»:

Ըստ Համաձայնագրի 8-րդ հոդվածի՝ «(…) Համաձայնագրում փոփոխություններ կարող են կատարվել Կողմերի փոխադարձ գրավոր համաձայնությամբ, որոնք կատարվում են Համաձայնագրի անբաժանելի մասը կազմող առանձին արձանագրություններով»:

Համաձայնագրի 9-րդ հոդվածի համաձայն, այն «(...) ուժի մեջ է մտնում վերջին գրավոր ծանուցումն ստանալու օրվանից 60 (վաթսուն) օր հետո, որով Կողմերից մեկը դիվանագիտական ուղիներով տեղեկացնում է մյուս Կողմին Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելու համար անհրաժեշտ բոլոր ներքին իրավական ընթացակարգերն ավարտված լինելու մասին»:

2. Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետությունը, փոխադարձության հիման վրա, ստանձնում է մի շարք պարտավորություններ, մասնավորապես.

1) Թունիսի Հանրապետության՝ վավեր դիվանագիտական անձնագիր ունեցող քաղաքացիներին ազատել Հայաստանի Հանրապետության տարածք մուտք գործելու նպատակով վիզա ձեռք բերելու պարտականությունից՝ տարանցման կամ առաջին մուտքի օրվանից 180 (հարյուր ութսուն) օրվա ընթացքում 90 (իննսուն) օրը չգերազանցող ժամկետով Հայաստանի Հանրապետությունում մնալու համար (հոդված 1, մաս 1),

2) ապահովել Թունիսի Հանրապետության՝ վավեր դիվանագիտական անձնագիր ունեցող քաղաքացիների մուտք գործելը Հայաստանի Հանրապետության տարածք՝ միջազգային երթևեկության համար նախատեսված ցանկացած սահմանային անցակետով (հոդված 1, մաս 2),

3) ապահովել, որ Թունիսի Հանրապետության՝ վավեր դիվանագիտական անձնագիր ունեցող այն քաղաքացիները, որոնք հավատարմագրված են Հայաստանի Հանրապետության տարածքում դիվանագիտական կամ հյուպատոսական գործառույթներ իրականացնելու համար, ինչպես նաև նրանց հետ համատեղ բնակվող՝ վերջիններիս ընտանիքների անդամները Հայաստանի Հանրապետության տարածք մուտք գործելուց հետո՝ 30 (երեսուն) օրվա ընթացքում, անցնեն հաշվառման անհրաժեշտ ընթացակարգերը (հոդված 2),

4) որպես ընդունող Կողմ՝ Թունիսի Հանրապետության վավեր դիվանագիտական անձնագիր ունեցող այն քաղաքացիներին, որոնք նպատակ ունեն Հայաստանի Հանրապետության տարածքում մնալու 90 (իննսուն) օրը գերազանցող

ժամկետով, տալ մուտքի վիզա՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան (հոդված 3),

5) երաշխավորել, որ Հայաստանի Հանրապետության վավեր դիվանագիտական անձնագիր ունեցող այն քաղաքացիները, որոնք մուտք են գործում Թունիսի Հանրապետության տարածք Համաձայնագրին համապատասխան, Թունիսի Հանրապետության տարածքում գտնվելու ընթացքում կենթարկվեն այդ պետության ներպետական օրենսդրությանը (հոդված 5, մաս 1),

6) Համաձայնագիրն ուժի մեջ մտնելուց առնվազն 30 (երեսուն) օր առաջ դիվանագիտական ուղիներով Թունիսի Հանրապետության հետ փոխանակել Հայաստանի Հանրապետության վավեր դիվանագիտական անձնագրերի նմուշները (հոդված 6, մաս 1),

7) նոր դիվանագիտական անձնագրեր տրամադրելու կամ գործող անձնագրերում փոփոխություններ կատարելու դեպքում նոր անձնագրերը կամ դրանց փոփոխություններն ուժի մեջ մտնելուց առնվազն 30 (երեսուն) օր առաջ դիվանագիտական ուղիներով տեղեկացնել Թունիսի Հանրապետությանը՝ տրամադրելով նոր կամ փոփոխված անձնագրերի նմուշները (հոդված 6, մաս 2):

3. Սահմանադրական դատարանը գտնում է, որ Համաձայնագրով Հայաստանի Հանրապետության կողմից ստանձնված պարտավորությունները համահունչ են Սահմանադրության 13-րդ հոդվածով ամրագրված՝ միջազգային իրավունքի հիման վրա՝ բոլոր պետությունների հետ բարիդրացիական, փոխշահավետ հարաբերությունների հաստատմանն ուղղված նպատակին՝ հնարավորություն ընձեռելով առավել զարգացնելու և ամրապնդելու երկու պետությունների միջև արդեն իսկ առկա բարեկամական հարաբերությունները:

Ելնելով գործի քննության արդյունքներից և ղեկավարվելով Սահմանադրության 168-րդ հոդվածի 3-րդ կետով, 170-րդ հոդվածի 1-ին և 4-րդ մասերով, ինչպես նաև «Սահմանադրական դատարանի մասին» սահմանադրական օրենքի 63, 64 և 74-րդ հոդվածներով՝ Սահմանադրական դատարանը **Ո Ր Ո Շ Ե Ց.**

1. 2023 թվականի դեկտեմբերի 5-ին Թունիսում ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության և Թունիսի Հանրապետության Կառավարության միջև դիվանագիտական անձնագիր ունեցող անձանց համար վիզայի պահանջի վերացման մասին» համաձայնագրով ամրագրված պարտավորությունները համապատասխանում են Սահմանադրությանը:

2. Սահմանադրության 170-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ սույն որոշումը վերջնական է և ուժի մեջ է մտնում հրապարակման պահից:

ՆԱԽԱԳԱՀՈՂ **Ա.ԴԻԼԱՆՅԱՆ**

4 հունիսի 2024 թվականի
ՍԴՈ-1733